

24 квітня 2026 р.

АНАЛІЗ ЗАКОНОПРОЄКТУ

«Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння меценатській діяльності з метою підтримки олімпійського, паролімпійського та оздоровчого руху (реєстраційний № [11521](#) від 26.08.2024)

ІНІЦІАТОРИ ЗАКОНОПРОЄКТУ

Народний депутат України Г. Мазурашу та інші народні депутати України.

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Основною метою законопроекту задекларовано сприяння активізації меценатської діяльності з метою підтримки олімпійського, паролімпійського та оздоровчого руху, які є пріоритетними для держави. Контекст розробки документа базується на хронічній недофінансованості спортивної інфраструктури, потребі у диверсифікації джерел фінансування (поза бюджетом) та акцентуванні на розвитку паролімпійського руху як соціально значимого напрямку.

Водночас, як зазначено Комітетом ВРУ з питань молоді і спорту, законопроект не узгоджений із чинною бюджетною моделлю та потребує суттєвого доопрацювання.

СУТЬ ЗАПРОПОНОВАНИХ ЗМІН

Законопроект вносить зміни до двох законів “Про підтримку олімпійського, паролімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” та “Про фізичну культуру і спорт”.

Так у Законі “Про підтримку олімпійського, паролімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” запропоновано норму про те, що юридичні та фізичні особи, які перераховують кошти на спеціальні рахунки «Україна Олімпійська» та «Україна Паролімпійська» або надають допомогу іншим суб'єктам сфери фізичної культури і спорту, вважатимуться меценатами фізичної культури і спорту і користуватимуться всіма правами та привілеями, передбаченими для цієї категорії у чинному законодавстві.

Також передбачено, що заклади фізичної культури і спорту, які розвивають олімпійські та/або паролімпійські види спорту, за аналогічні результати на офіційних національних та міжнародних змаганнях отримуватимуть однакову бюджетну підтримку. Критерії, відповідно до яких заклади фізичної культури і спорту можуть отримувати підтримку від державного та місцевих бюджетів, розробляються і затверджуються центральним органом виконавчої влади, що формує і реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту, враховуючи пропозиції від Національного Олімпійського комітету України і Національного комітету спорту інвалідів України.

У Законі “Про фізичну культуру і спорт” посилюється державний контроль меценатської діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Зокрема передбачається, що отримувач меценатської допомоги протягом трьох робочих днів повинен письмово поінформувати відповідний (статусу отримувача) центральний або територіальний орган виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту про укладений договір щодо меценатської допомоги (з наданням копії договору) та аналогічно протягом трьох робочих днів – про отриману меценатську допомогу.

ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ ЗАКОНОПРОЄКТУ

Законопроект містить низку положень, які можуть мати позитивний ефект для організацій громадянського суспільства:

1. Законопроект потенційно розширює можливості ОГС щодо залучення меценатських коштів для реалізації спортивних, оздоровчих та соціальних проєктів.
2. Формалізація статусу мецената може підвищити довіру бізнесу до співпраці з ОГС, що сприятиме розвитку партнерських програм.
3. Встановлення єдиних критеріїв бюджетної підтримки створює можливість для ОГС конкурувати за державні ресурси на рівних умовах із державними та комунальними закладами.
4. Розширення переліку напрямів, на які можуть спрямовуватися меценатські кошти, дозволить ОГС реалізовувати більш комплексні та інноваційні проєкти у сфері спорту та оздоровлення.

НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ЗАКОНОПРОЄКТУ

Попри декларовану мету, законопроект містить значні системні ризики для ОГС:

1. Вимога повідомляти органи влади про укладення договорів меценатської допомоги протягом трьох днів створює надмірне адміністративне навантаження на ОГС, особливо на невеликі організації з обмеженим кадровим ресурсом.
2. Нечіткі критерії визначення отримувачів бюджетної підтримки можуть призвести до нерівного доступу ОГС до державних ресурсів на користь великих державних спортивних структур.
3. Суперечності із Бюджетним кодексом України можуть призвести до блокування реалізації окремих положень, що створить правову невизначеність для ОГС, які планують проєкти за участю меценатських коштів.
4. Неврегульованість питання «інших преференцій» для меценатів може призвести до появи неформальних практик, що негативно впливатиме на добросовісні ОГС.
5. Підвищення контролю з боку держави без одночасного спрощення процедур може ускладнити діяльність ОГС, які працюють у сфері спорту та оздоровлення.

ВИСНОВОК

Законопроект №11521 має позитивну концептуальну ідею - стимулювання меценатської діяльності у сфері спорту, що потенційно може посилити участь приватного сектору у розвитку олімпійського, паралімпійського та оздоровчого руху. Разом з тим, у нинішній редакції документ залишається юридично та фінансово незгодженим, що може негативно вплинути на суб'єктів, які працюють у сфері фізичної культури і спорту, включно з організаціями громадянського суспільства.

Законопроект потребує доопрацювання, зокрема щодо чіткого визначення переліку отримувачів меценатської підтримки, узгодження положень із бюджетним законодавством, встановлення прозорих критеріїв розподілу державної підтримки та формування коректного механізму податкових стимулів. Відсутність таких уточнень може створити правову невизначеність та нерівні умови доступу до ресурсів для ОГС.

Ідеї, викладені у законопроекті, у разі їх належного доопрацювання, здатні сприяти розширенню можливостей залучення приватних коштів, формуванню нових партнерств із бізнесом та посиленню їхньої ролі у реалізації спортивних і соціальних проєктів. Водночас, без чітких процедур і критеріїв існує ризик, що доступ ОГС до меценатських ресурсів буде обмеженим або нерівномірним, а адміністративні вимоги - надмірними.

Доцільною є рекомендація Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту за результатами розгляду законопроекту у першому читанні направити документ для підготовки на розгляд у повторному першому читанні. Такий підхід дозволить усунути виявлені недоліки, врахувати позиції ГНЕУ, Мінфіну та Мінмолодьспорту, а також

забезпечити належний баланс інтересів держави, спортивних інституцій та організацій громадянського суспільства.